

A szolidaritás éjszakája

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

10. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Bányai László

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	15-16 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Bepillantást nyújtani a hajléktalan emberek életébe, kiváltani a diákokban a szociális biztonsághoz való jog bázisán nyugvó együttérzést, valamint a kérdésről való felelős gondolkodást.
A modul témái, tartalma	<p>Témák: Kapcsolatok – szolidaritás, segítségnyújtás, tolerancia; demokrácia – társadalmi részvétel, önkormányzás, véleménynyilvánítás; társadalom – szociális problémák, esélyegyenlőtlenség, civil szervezetek; konfliktus – érdekellentét, előítélet, diszkrimináció; életmód – életminőség; társadalmi nyilvánosság – média, közvélemény; erkölcs és jog – normák, törvények; környezet – lakóhelyi környezet</p> <p>Tartalom: A hajléktalanokkal kapcsolatos spontán reakcióink. A magyarországi hajléktalanok száma. Egy civil akció: a Szolidaritás Éjszakája. Hajléktalanokat segítő civil szervezetek. A szociális biztonsághoz és a lakhatáshoz való jog. Mit tehet az önkormányzat és a kormány? Tarnabod, a befogadó falu.</p>
Megelőző tapasztalat	Személyes utcai tapasztalatok a hajléktalanokkal kapcsolatban
Ajánlott továbbhaladási irány	A szociálpolitika egyes részterületeinek megismerése
A kompetenciafejlesztés fókuszai	<p>Önismerettel összefüggő kompetenciák: érzelmeink tudatosítása, önállóság Önszabályozás: törődés, tekintet másokra, tolerancia A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információk rendszerezése, kritikai gondolkodás Társas kompetenciák: empátia, véleményalkotás, szociális érzékenység, szolidaritás, önkéntesség, civil kezdeményezőkézség</p>
Kapcsolódási pontok	<p>A NAT-hoz: Ember és társadalom Tantárgyakhoz: társadalomismeret Modulokhoz: Mit csinál egy szociális munkás? (szka208_45); Betiltható-e a koldulás? (szka209_25); A szegények bankárja (szka211_10)</p>
Támogató rendszer	www.azutcaembere.net

Módszertani ajánlás

A modul feldolgozása során egyaránt kerülni kellene az előítéletek, illetve az idealizált, eufemisztikus gondolatok erősítését. Fontos, hogy a diákok lássák a probléma összetettségét és nagyságát, s ennek megfelelően, képesek legyenek árnyaltan és realiztikusan gondolkodni a hajléktalanok problémájáról – miközben persze cél az is, hogy alakuljon ki bennünk egy általános együttérzés nehéz sorsú embertársaik iránt.

A téma egésze más szempontból is megfelelő tanári érzékenységet igényel. Lehetnek tanulók, akik valamilyen módon érintettek ebben a kérdésben. Egy érzelmi kifejezésében gátolt tanulót semmiképpen nem szabad nyilatkozásra, közszereplésre készíteni, hacsak nem önként akarja.

Vigyázni kell arra is, hogy az alternatív házi feladatokra csak egészséges, jó erőben lévő tanulók vállalkozzanak – és ők is csak teljes önkéntesség mellett. Ha ezt valami miatt nem tudjuk biztosítani, inkább ne kínáljuk fel a feladatot.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Kivetíthető képek hajléktalan emberekről

P2 – Háttérinformációk (a Szolidaritás Éjszakája című akciót szervezők nyilatkozata)

P3 – Háttérinformációk a Befogadó Falu programról

Tanulói segédletek

D1 – A szavak és a számok hálójában (részletek Győri Péter hajléktalanokról szóló cikkéből; Beszélő 2005/3)

A négy részre vágott információs anyagból minden csoport számára másolni kell egy példányt.

D2 – A Szolidaritás Éjszakája, 2006 (hatféle tudósítás)

Mindegyik csoport más szöveggel dolgozik. A szövegeket annyi példányban kell sokszorosítani, ahány tagja van az adott csoportnak.

D3 – Hajléktalanokat segítő civil szervezetek (összesítő lap)

A lap a falúságra kerül, és egy példányra van szükség belőle.

D4 – A bátrak próbája (alternatív feladatlap)

Annny példányban kell sokszorosítani, ahányan meg kívánják próbálni a lapon szereplő feladatok végrehajtását.

D5 – A szociális biztonsághoz való jog (az Alkotmány 70/E §-a)

Összesen annyi kis cédulára van szükség, ahány csoport dolgozik az osztályban.

D6 – Tarnabod, a befogadó falu (négy részből álló információs anyag)

A csoportok számának megfelelő mennyiségben kell sokszorosítani.